

Oddagrein
Eirikur Lindenskov
 ábyrgdarblaðstjóri

VIKUSKIFTI

4. OKTOBER 2019

Tær bjóða okkum størri ávirkan

Okkurt bendir á, at nýggja danska stjórnin hevur tikið sær aðrar partar fyri, tá tað snýr seg um at gera føroyskar myndugleikar nøgdar.

Fara vit aftur í tíðina hjá Poul Nyrup Rasmussen fyri fjórðingsöld síðani, so valdaði reint kaos. Støðan batnaði tó, tá vit komu fram um aldarskiftið og herðindini frá fullveldisstriðnum dovnaðu.

Men arbeiðið við at gera eina nýggja stjórnarskipan læstist eisini fast, partvís av innanhýsisósemlu í Føroyum, men eisini vegna stírvnu sjónarmiðini hjá danskum politikarum og danska embætisverkinum.

Gongd var á undir borgarligu samgonguni frá 2011-15, men stígur kom í. Og eftir at nýggj samgonga varð skipað eftir valið í 2015 steðgaði arbeiðið beinleiðis

upp. Í setanarrøðu síni í Fólkatínginum týsdagin segði Mette Frederiksen, forsætisráðfrú, at stóri áhugin fyri Arktis hevur drigið Føroyar og Grønland longur út á altjóða pallin, og at hon tí væl skilir ynskíð hjá føroyingum og grønlandingum um virknari leiklut á uttanríkis- og trygdarpolitiska økinum.

Hon segði seg vilja styrkja samstarvið við føroyingar og grønlandingar, og at partarnir í framtíðini skulu kunna hvønn annan betur. Hon legði beinleiðis upp til samstarv á økjum, sum eru til felags gang fyri báðar partar.

Um ikki hetta eru nýggir tónar, so eru hetta klárari tónar, enn vit áður hava hoyrt. Í gjár segði Trine Bramsen, verjumálaráðfrú, við Kringvarpið, at føroying skulu dragast nógv meira upp í samstarv

ið, og at føroyingar skula sita við borðið, har avgerðirnar verða tiknar.

Tað eru í øllum førum nýggir tónar. Aksel V. Johannesen og Høgni Hoydal tók væl ímóti boðunum úr Danmark, ið sum sjálvsagt fella í góða jørð hjá einum nýggjum sambandsløgmanni í Føroyum.

Hetta er nýggjur praktiskur politikkur, sum eyðvitað gagnar Føroyum. Og sjálvandi missir Danmark einki við at lata føroyingar og grønlandingar vera við at taka týðandi avgerðir á uttanríkispolitiska økinum. Men tað gagnar ikki fullveldisstriðnum í Føroyum, at vit fáa størri frælsi í ríkisfelagsskapinum. Konfrontatióin, sum hon var í 90'inum, hevði heilt aðra effekt. So er spurningurin, hvat vit velja. Tí vit fáa tað, sum vit velja – eisini fullveldi. Tí avgerðin er okkara.

BORGARSTJÓRI

Sammetir kringvarpsstjóran við hvalspýggju

Tórbjørn Jacobsen, borgarstjóri í Runavík, saknar journalistikkini hjá Liljuni Weihe í Kringvarpinum. Hann skrivar soleiðis á Facebook:

»Eftir Liljuna halda fólk, at tíðindini í KVF eru vorðin meiri álítandi. Tað er humbukk og tvætl. Dimmuredaktiónin í KVF í hesum døgum hevur so sanniliga sína agendu, meiri snildislig, minni áleypandi, men agendan er greið. Tað ræður um at verja tað sum G.L. Samuelson, Crayon, stríddist fyri í áraratíggju, at gøllhalda føroyinginum í hugsanini um at hann onki megnað sjálvur...

...Og vit eru fleiri sum biða eftir at ein figurur, sum líkjast Liljuni, sleppur framat redaktiónini aftur. Sum umboðar fólkið og ikki tey fáu áhugamálini. Vit eiga Kringvarpið - og ikki partapolitiska ensamblið, sum nú ræður fyri borgum.« Og hann heldur fram: – Av royndum kann eg siga, at kampanju-journalistikkurin hjá KVF nú einvíst gongur eftir at skaða fólk, sum ikki eru samd við Georg L Petersen og Sambandsflokkinn. Hvar Ivan Niclasen er í hesum øllum, tað veit ongin, hann líkist mest av øllum einari hvalspýggju í ivasomum ideologiskum samanhangi :-)

í blaðnum...

The Cod Hunters úr Hetlandi í Føroyum

Síðsøga síða 24-25

Sjúkralega kveikti lív í dreymin

6-7

Grøn orka á Argjum fyri 70 árum síðan

Altíð hevur tann 97 ára gamli Sverri Mortensen á Argjum verið fittur í hondunum. Her sæst hann við einum bátamotori, hann tillagaði úr einum bilmotori – og uttast høgurmeigin sæst »gørna« elverkið, sum hann gjørdi, áðrenn Argjar fingur elektrisitet

Man nakar eiga myndir av »grøna« orkuverkinum hjá Sverra Mortensen á Argjum?

Nú so nógv verður tosað um grønna orku, kann nevast, at aftaná heimsbardagan, og áðrenn SEV kom, vóru nógv húsarhald, sum høvdu sítt egnu vatnriksna elverk í kjallaranum. Ein av teimum var Sverri Mortensen á Argjum, sum nú er 97 ára gamal.

Sverri hevur verið ein snillingur á fleiri

økjum. Her sæst hann saman við tí bátamotori, sum hann gjørdi um somu tíðina. Uttast høgurmeigin er hansara "privata" elverk.

– Spurningurin er nú, um nakar man eiga eina mynd av vatnhjólinum í ánni við síðuna av húsinum, ið gav »grøna« orku so leingi vatn var í ánni. Hetta kann bæði vera hjá Sverra ella hjá onkrum øðrum.

Um nakar eigur slíka mynd kann boðast frá til: olijacobsen@olivant.fo ella telefon 285769.

Sosialurin

Tel. 341800
www.sosialurin.fo

Ábyrgdarblaðstjóri:
 Eirikur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

Tíðindaleiðari:
 Hallur av Rana
hallur@sosialurin.fo

Fyrítaksstjóri
 Jonhard Hammer
jonhard@sosialurin.fo

Marknaðardeild
lysing@sosialurin.fo

Stovnaður: 1927
 Prent: Prentmiðstöðin